

Keskeisiä kysymyksiä takilan kunnosta katsastajille

Tavoitteena lisätä turvallisuutta ja purjehtijoiden tietoa maston toiminnasta

Yleistä

- Alumiinimasto ei petä iän takia. Syynä aina jonkin helan, vantin, staagin, saalingin tai rungon pettäminen.
- Yleinen käsitys, että esim. välivantin tai alavantin pettäminen ei kaada mastoa on väärä.
- Käyttö vaikuttaa olennaisesti huollon tarpeeseen (kilpailut, pitkät matkapurjehdukset)
- Itämerellä ja rannikko purjehduksessa käyttö kevyttä ja kausi lyhyt (ei kuluta niin kuin etelässä)
- Rasitusta ja kautta pidentää, jos vene telakoidaan masto pystyssä (ei suositeltavaa)
- Katsastuksessa tarkastuksen ongelmana se, että masto on jo pystyssä
- Pitäisikö runkokatsastuksen lisäksi ottaa maston tarkistus sen alhaalla ollessa n. 5 v välein.

Mihin kannattaa kiinnittää huomiota, kun masto on pystyssä ja purjeet paikallaan

- Maston asento muoto ja vanttien kireys
- Saalinkien asento ja kunto
- Ovatko kaikki vantit ehjiä onko ns. virityksiä (jesaria vanttipäätteen juuressa = säije poikki)
- Vanttiruuvien kunto ja oikea koko suhteessa vantteihin
- Vanttiruuvien saksisokat ja oikean kokoiset tapit (ei rengassokkia kansitasolla suojaamatta)
- Etustaagin/ rullan kiinnitys (toglet, tapit, sokat) paksuus ja pituus, U-togle (esimerkki)
- Rullan köysiohjain, fallin kiertyminen, toimintahäiriöt
- Onko mastossa näkyviä klommoja, halkeamia tai korroosiota
- Maston kenkä/jalka (onko kansi painunut kengän kohdalla)
- Kansi rustien ympäriltä
- Puomin kiinnitys mastoon (niitit, ruuvit, tapit, korroosio)
- Nostimien ja lukkojen kunto
- Reivien/outhaul toimivuus
- Valot ja sähköt

Maston alhaalla ollessa keskeisiä tarkastuskohteita

- Rullalaitteen staagin yläpäätteen kunto (onko ns. auennut)
- Rullan profiilien liitokset ja jäätymisen aiheuttamat halkeamat
- Maston T-päättelevyjen halkeamat ja poikkeuksellinen asento
- Saalinkien kunto ja halkeamat
- Vanttien yläpuoliset päätteet ja vaijerin säikeet (miten testata vaijerin eheys)
- Maston klommot ja halkeamat esim. päättelevyjen ympärillä
- Onko mastossa rullafokan/genoan nostinohjuria
- Vanttiruuvien kunto (kierteen taittuminen leikkaaminen)
- Nostin pylpyrät ehjät ja toimivat
- Mastohelojen kiinnitys (popniitit ja hitsaussaummat esim. saalinkihelat)

Miten maston tyyppi, ikä ja käyttö vaikuttavat tarkasteluun

- Kuinka vanha masto on (1980> yli 30v erityisesti päätteet ja päätelevyt)
- Onko hitsattuja päätteitä/heloja (Isomat saalinka ja läpikannen kansitaso)
- yksisaalinkiset saalingit taakse T-päätteet (Inferno 31, Dehler, Delta, Nova)
- Onko ollut isoilla lämpimillä vesillä pitkän
- Rodi rikin ikään kannattaa kiinnittää omistajan huomiota
- Hyvin huollettu yli 30 v masto on taysin turvallinen

Yleiset syyt miksi masto pettää = kaatuu

- Vantin pettäminen
- Vantin irtoaminen rustista, syynä (rengassokan aukeaminen tai huonot sokat)
- Etustaagin poikkeaminen päätteenjuuresta (rullan ongelmat)
- Etustaagin irtoaminen rustista. Togle auennut
- T-päätelevyn rikkoutuminen
- Saalingin tai saalinkihelan murtuminen
- Rustin pettäminen
- Vahat klommot ja muut vauriot (korroosio)
- Liikaa purjetta kovassa tuulessa. Runko/rustit, löysät vantit..

Tarkistuslista katsastajalle

1. Tarkistetaan veneelle tullessa saalinkien ja maston asento
2. Tarkistetaan vanttiruuvien kiinnitys ja suojaus rusteihin. Saksisokat, oikeankokoiset tapit, jos rengassokkia niin hyvin teipattuna.
3. Etustaagin/rullan kiinnitys rustiin. Oikeankokoiset tapit/rikipultit, sokat suojattuna, toggle ei saa olla auennut.
4. Vanttien kunnon tarkistaminen ja tiedustelu onko huomattu, että säikeitä on poikki tai viallisia päätteitä.
5. Ovatko vanttiruuvit toimineet moitteettomasti, ovatko oikean kokoiset
6. Koska tarkistettu maston vanttien kiinnikkeet, erityisesti t-päätelevyt (yli 30 vuotiaat mastot!!)
7. Tiedustelu onko havaittu kolhuja tai halkeamia profiilissa
8. Tiedustelu onko rullalaitteen toiminnassa ongelmia. Nostimen kiertyminen
9. Onko saalingeissa halkeamia tai muodon muutoksia
10. Onko reivit toimineet hyvin
11. Onko kannella seisovan maston kenkä kannella painunut /halkeillut
12. Tarkista onko kansi rustien kohdalla koholla tai haljennut
13. Viiden vuoden välein itsetarkastuslista rikin perusteellisemmasta tarkastuksesta